

# JÄTEHUOLLON PALVELUTASON SEURANTARAPORTTI 2023



*Jyväskylän seudun*  
**JÄTELAUTAKUNTA**



**MUSTANKORKEA**

## Sisältö

|  |    |
|--|----|
| Johdanto.....  | 3  |
| Jätehuollon palvelutason tavoitteet ja toimenpiteet..... | 4  |
| Jätepoliittisen ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet..... | 16 |

## Johdanto

Kunnan on jätelain mukaan huolehdittava sen vastuulle kuuluvan jätehuollon järjestämisestä. Käytettävissä on oltava tarpeen mukaan kiinteistöittäinen jätteenkuljetus, riittävä määrä vaivattomasti saavutettavissa olevia vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisia vastaanottoaikoja. Kuntalaisilla on oltava mahdollisuus etusijajärjestyksen mukaiseen jätteiden erilliskeräykseen. Lisäksi jätteen keräys ja kuljetus on järjestettävä ja mitoitettava siten, että ne vastaavat mahdollisimman hyvin syntyvän jätteen määrää ja laatua. Kunnan on huolehdittava myös siitä, että jätteenkuljetuksesta ja jätteen alueellisen vastaanoton järjestelyistä tiedotetaan riittävästi ja riittävän usein.

Jätehuollon palvelutason peruslähtökohta on se, että yhdyskuntajätehuolto on välttämättömyyspalvelu, jonka on toimittava kaikkialla ja kaikissa oloissa. Jätehuollon palvelutaso koskee kunnan vastuulle kuuluvan jätehuollon järjestämistä, kuten asumisessa ja vapaa-ajan asumisessa syntyvien jätteiden jätehuoltoa. Jätehuollon palvelutasossa määritellään vähimmäistaso kuntalaisille tarjottaville jätehuoltopalveluille. Tavoitteena on tarjota jätelautakunnan toimialueen kaikille kuntalaisille palvelua yhdenvertaisin periaattein siten, että palvelutaso täyttää jätehuollolle asetetut laatuvaatimukset ja tavoitteet niin, että jätemaksut pysyvät kuitenkin kohtuullisina.

Palvelutaso vahvistetaan valtuustokausittain ja nyt voimassa oleva palvelutaso on hyväksytty Jyväskylän seudun jätelautakunnassa 16.2.2023. Palvelutaso on voimassa vuoteen 2025 saakka. Palvelutaso on voimassa Jyväskylässä, Laukaassa, Muuramessa ja Toivakassa. Jätehuollon palvelutehtävät järjestää alueella Mustankorkea Oy. Palvelutason tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain jätehuoltoyhtiön ja jätehuoltoviranomaisen yhteistyönä. Seurantatiedot kootaan seurantaraporttiin ja raportti toimitetaan toimialueen kuntiin ja jätelautakunnalle.

Palvelutasossa käsitellään Mustankorkean toteuttaman kunnan vastuulle kuuluvan jätehuollon palvelut, kuten seka- ja biojätehuolto, pakkausjätteiden täydentävä keräys, vaarallisten jätteiden keräys, palveluneuvonta ja viestintä sekä muut tarjottavat palvelut. Tämän lisäksi on määritelty taso jätehuollon viranomaistoiminnalle ja saostus- ja umpisäiliölietehuollolle. Palvelukokonaisuuksissa on esitetty, millaisesta palvelusta on kyse, minkä tasoista palvelua tarjotaan ja mitä asioita tulee ottaa huomioon. Kullekin palvelulle on määritelty tavoitteet ja aikataulut, missä vaiheessa palvelua toteutetaan asetetun tason mukaisesti.

Palvelutaso toimii myös jätepoliittisen ohjelman toimenpiteiden jalkauttamisessa. Jätepoliittinen ohjelma määrittää jätehuollon strategiset suuntaviivat aina vuoteen 2030 asti. Ohjelman ovat hyväksyneet kaikki toimialueen neljä kuntaa valtuustoissaan vuonna 2021. Jätepoliittinen ohjelma rakentuu Kohti jätteenkäyttöä Jyvässeutua 2030 -vision ympärille. Sen avulla seurataan myös kuntien muiden toimijoiden, kuten ruokapalveluiden, hankintatoimen ja vuokrataloyhtiöiden vastuulle kuuluvia jätepoliittiseen ohjelmaan kirjattuja tavoitteita ja niiden edistymistä kunnissa. Näiden tavoitteiden etene- mistä on seurattu raportissa vuodelta 2023.

## Jätehuollon palvelutason tavoitteet ja toimenpiteet

| Palvelutason toimenpiteet   |  |
|---|--|
| <b>Seka- ja biojätehuolto</b>   |  |
| <p>Jätehuolto tulee järjestää kiinteistölle käyttämällä joko omaa tai lähinaapurin yhteistä jäteastiaa. Saarella sijaitsevien kiinteistöjen jätehuolto on järjestetty satamissa tai venevalkamissa sijaitsevilla keräyspisteissä. Jätehuollon asiakasrekisteriin merkitään tiedot kiinteistöjen jätehuollon järjestämistavasta.</p> <p>Jätehuoltomääräysten mukaisesti kaikilla asuinkiinteistöillä tulee olla sekajätteen lisäksi biojäteastia. Vaihtoehtoisesti biojätteen voi myös kompostoida. Biojätteen kompostoinnin aloittamisesta tai lopettamisesta vaaditaan aina ilmoitus.</p> <p>Jätehuoltoviranomainen seuraa kiinteistöjen jätehuoltojärjestelyiden asianmukaisuutta ja tarvittaessa huomauttaa kiinteistöjä järjestämään jätehuollon jätehuoltomääräysten mukaisesti.</p> |  |
| <b>Palvelutason tavoitteet</b>  |  |
| <p>Kaikkien asuinkiinteistöjen tulee olla kunnan jätehuoltojärjestelmän piirissä.</p> <p>Huomioitavaa: Jätehuoltoviranomainen ylläpitää jätteenkuljetusrekisteriä ja seuraa kiinteistöjen jätehuoltojärjestelyitä.</p> <p>Toteutus: Jatkuvaa</p>  | <p>Jätehuoltoviranomainen on tehnyt jatkuvaa seuranta kiinteistöjen jätehuoltovelvoitteista. Toimialueella käyttöönotetut uudet asuin- tai vapaa-ajan rakennukset on tarkasteltu, että ne löytyvät jätehuoltorekisteristä.</p> <p>Jätehuoltovelvoitteista on lähetetty vuonna 2023 kirjeitä reilulle 1 300 kiinteistölle. Vuoden aikana on tarkasteltu erityisesti saarella sijaitsevien vapaa-ajan kiinteistöjen jätehuoltovelvoitteiden toteutumista.</p> <p>Jätehuollon asiakasrekisterissä on vuonna 2023 ollut:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vakinaiseen asumiseen käytettyjä rakennuksia noin 30 000 kappaletta, joista rivi- ja kerrostaloja noin 5 000 kappaletta.</li> <li>- Vapaa-ajan asumiseen käytettäviä rakennuksia rekisterissä on noin 8 000 kappaletta.</li> </ul> |

|  |   |
|--|---|
| <p>Kiinteistökohtainen seka- ja biojätteenkuljetus järjestetään koko toimialueella (pl. saaret).</p> <p>Huomioitavaa: Mustankorkea järjestää jätteenkuljetuksen kunnan järjestämänä jätteenkuljetuksena alueilla.</p> <p>Toteutus: Voimassa</p>  | <p>Jätehuoltomääräysten mukaisesti koko toimialue katsotaan kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen alueeksi.</p>   |
| <p>Sekajätteen sisältämien hyötyjätteiden talteenottoa tehostetaan syntypaikkalajittelulla. Tuotetaan tietoa kiinteistöjen jätemäärästä ja siitä, mihin jäte päätyy.</p> <p>Huomioitavaa: Mustankorkea on toteuttanut sekajätteen koostumustutkimuksen. Tutkimusten vertailtavuus tärkeää.</p> <p>Toteutus: Kolmen vuoden välein</p> | <p>Sekajätteen koostumustutkimus tehty kesällä 2023 osana Circwaste-hanketta.</p> <p>Sekajätteen koostumuksen selvitys osoittaa, että Keski-Suomen kotitalouksien lajittelutottumukset ja -aktiivisuus ovat parantuneet, joskin odotettua hitaammin. Biojätteen määrä sekajätteessä on laskenut, muovipakkauksia päätyy sekajätteeseen vähemmän ja tekstiilien osuus on pienentynyt. Tutkimuksen tuloksista lisää <a href="#">täältä</a>.</p>   |
| <p>Mustankorkea järjestää saarella sijaitseville kiinteistöille sekajätteen keräyspisteen satamissa ja venevalkamissa.</p> <p>Huomioitavaa: Satamien ja venevalkamien keräyspisteet ovat käytössä kesäaikana ja niistä peritään erillinen vuosimaksu.</p> <p>Toteutus: 2023</p>  | <p>Sekajätepisteet saarella sijaitseville kiinteistöille on perustettu.</p> <p>Saarella sijaitseville kiinteistöille keräyspisteitä on toimialueella ollut 37 kappaletta vuonna 2023.</p> <p>Toivakkaan keräyspisteet perustetaan kesäkaudeksi 2024, sillä keräyspisteille ei keväällä 2023 vielä löytynyt sopivaa sijaintia.</p>   |
| <p>Vaikeakulkuisten teiden varsilla, yksityisteillä tai tieosuuskunnissa olevia kiinteistöjä kannustetaan kimppa-astioiden käyttöön.</p> <p>Huomioitavaa: Kimppa-astian käytön periaatteet vahvistetaan jätehuoltomääräyksissä.</p> <p>Toteutus: Voimassa</p>  | <p>Jätehuoltomääräykset on päivitetty 2023, joihin on tarkennettu kimppa-astian käytön periaatteita. Lisäksi jatkuvalla neuvonnalla ohjataan vaikeakulkuisten teiden varsilla olevia kiinteistöjä kimppa-astioiden käyttäjiksi.</p>   |
| <p>Biojätteen omatoimisesta käsittelystä pidetään rekisteriä.</p> <p>Huomioitavaa: Ilmoituksessa kysytään riittävät tiedot jäteasetuksessa tai jätehuoltomääräyksissä annettujen veloitteiden seuraamiseksi ja jätehuoltoviranomaisen kompostointirekisterin vaatimusten täyttymiseksi.</p> <p>Toteutus: 2023</p>                    | <p>Jätehuoltoviranomainen ylläpitää kompostointirekisteriä. Kompostirekisterin tietoja päivitetään ja ylläpidetään jatkuvasti. Työ kompostirekisterin päivittämiseksi on edelleen kesken, joten täysin tarkkaa ja luotettavaa lukua alueella käytössä olevista kompostoreista ei ole. Kaikki kiinteistöt eivät ole ilmoittaneet ajantasaisia kompostointitietojaan rekisteriin. Lisäksi kompostorien kokonaismäärää saattaa vääristää, jos samalla kiinteistöllä sijaitseva useampi kompostori on kirjattu jokainen erikseen rekisteriin.</p> |

|  |   |
|--|---|
|  | <p>Kompostirekisterissä on tällä hetkellä 16 000 kompostorin tiedot. Ympärivuotisessa käytössä olevia kompostoreita on noin 10 600 kappaletta ja kesäaikana käytössä olevia kompostoreita on reilu 4 000 kappaletta. Tiedossa olevia yhteisessä käytössä olevia kompostoreja on vajaa 600 kappaletta.</p> <p>Kompostitarkastuksia tehtiin koko toimialueella 1 060 kiinteistölle. Hyväksytyjä tarkastuksia oli 861 ja hylättyjä 199.</p> <p>Kompostointirekisterin tietoja on päivitetty tekstiviestitse lähetettävän kyselyn avulla. Tekstiviestikysely lähetettiin reilulle 6 000 asiakkaalle. Vastauksia kyselyyn saatiin noin 4 000 kappaletta.</p> |
|--|---|

|  |   |
|--|---|
| <b>Pakkausjätteiden täydentävä keräys</b>  |   |
| <p>Kierrätyskelpoiset jätteet ovat suurimmaksi osaksi pakkausjätteitä, joita koskee tuottajavastuu. Kotitalouksien lasi-, metalli-, kartonki- ja muovipakkausten keräyksestä huolehtii tuottajayhteisöt omilla keräyspisteillään. Tuottajayhteisöt eivät kerää pakkausjätteitä kiinteistöiltä.</p> <p>Mustankorkean ylläpitämissä hyötykeräyspisteissä kerätään myös pakkausjätteitä. Keräysverkosto on tarkoitettu pientaloille ja vapaa-ajan asunnoille, sillä jätehuoltomääräysten mukaan vähintään viiden kiinteistöllä on oltava kiinteistökohtaiset jäteastiat kaikille erilliskerättäville jätejakeille. Hyötykeräyspisteverkosto on käytettävissä toimialueella kuntalaisille yli kuntarajojen.</p> <p>Pakkausjätteiden täydentävän keräyksen kustannukset, kuten kuljetus, hyötykeräyspisteiden ylläpito ja alueiden puhtaanapito katetaan toimialueella perusmaksulla.</p> |   |
| <b>Palvelutason tavoitteet</b>   |   |
| <p>Hyötykeräyspisteiden keräyskapasiteetti on riittävä.</p> <p>Huomioitavaa: Jäteastioiden tyhjennysvälit ja astiakapasiteetti on mitoitettava oikein.</p> <p>Toteutus: Voimassa</p>   | <p>Keräyspisteiden jäteastioiden tyhjennysvälejä seurataan jatkuvasti ja niihin reagoidaan tarvittaessa. Tyhjennysvälit vaihtelevat myös kesä- ja talvisesongin mukaan.</p> |
| <p>Hyötykeräyspisteet ovat toimivia, siistejä ja informatiivisia.</p>  | <p>Kuntoselvitys on tehty vuoden 2023 aikana. Selvitys sisältää ehdotuksen korjaustarpeista, jota lähdetään toteuttamaan vuosisuunnitelman mukaisesti.</p>                  |

|  |   |
|--|---|
| <p>Huomioitavaa: Mustankorkea laatii keräyspisteiden kuntoselvityksen.</p> <p>Toteutus: 2022</p>   |   |
| <p>Hyötykeräyspisteitä kehitetään ja täydennetään niin, että kaikissa kerätään samoja jätelajeita.</p> <p>Huomioitavaa: Mustankorkea toteuttaa kuntoselvityksen perusteella suunniteltuja toimenpiteitä.</p> <p>Toteutus: 2023–2025</p>  | <p>Hyötykeräyspisteverkostoa on tiivistetty ja vähällä käytöllä olleet tai työturvallisuusriskejä sisältäneet pisteet on poistettu marraskuussa 2023.</p> <p>Kesällä 2023 hyötykeräyspisteistä poistettiin myös pienet sekajäteroskikset. Roskikset keräsivät vain pisteille kuulumattomia jätteitä mm. koirankakkapusseja. Hyötykeräyspisteillä ei kerätä sekajätettä.</p>   |
| <p>Keräyspiste tulee sijoittua luontaisille kulkureiteille isojen pääteiden varsille sekä tiheään asutuille omakotitaloalueille.</p> <p>Huomioitavaa: Kuntalaiset voivat käyttää toimialueen keräyspisteitä yli kuntarajojen. Kaavoitus suunnittelussa otetaan huomioon hyötykeräyspisteverkosto ja sen vaatima tilantarve.</p> <p>Toteutus: Jatkuva</p> | <p>Hyötykeräyspisteiden sijainteja tarkastellaan jatkuvasti. Hyötykeräyspisteiden sijainteja verrataan myös Rinki Oy:n ylläpitämien keräyspisteiden sijainteihin.</p> <p>Mustankorkealle on annettu mahdollisuus antaa lausuntoja kaavamuutoksista, jolloin hyötykeräyspisteiden sijainteihin ja palvelun saatavuuteen päästään vaikuttamaan jo kaavoitusvaiheessa. Näin esimerkiksi uudella asuinalueella on varattuna paikka hyötykeräyspisteen perustamiselle.</p> |
| <p>Täydentävää keräystä ei järjestetä Rinki-ekopisteiden välittömässä läheisyydessä. Hyötykeräyspisteistä, joita väärinkäytetään toistuvasti, voidaan poistaa käytöstä.</p> <p>Huomioitavaa: Hyötykeräyspisteiden poistumisesta tulee tiedottaa kuntalaisia riittävästi etukäteen.</p> <p>Toteutus: Voimassa</p>   | <p>Keräyspisteiden poistamisesta on tiedotettu pisteellä noin kuukautta ennen.</p> <p>Jatkuvien väärinkäytösten vuoksi kaksi pistettä poistettu käytöstä Laukaasta. Käyttäjille on annettu mahdollisuus parantaa toimintaa ennen pisteen poistamista.</p>   |
| <p>Mustankorkea järjestää kiinteistökohtaisen muovipakkausten keräyksen jätehuoltomääräysten mukaisesti.</p> <p>Toteutus: Voimassa</p>   | <p>Toteutunut.</p>  |
| <p>Tehostetaan muovijätteen erilliskeräystä kampanjoimalla pientaloalueilla vapaaehtoiseen keräykseen liittymisestä. Kannustetaan hankkimaan kimppa-astia.</p> <p>Toteutus: 2023</p>   | <p>Muovipakkauksista ja niiden oikeaoppisesta lajittelusta on kampanjoitu. Kampanja vie Mustankorkean nettisivuille, joilla kerrotaan, että jokaisella on mahdollisuus aloittaa muovin keräys omalla astialla. Myös asiakaspalvelusta osataan kertoa, että käytännössä kaikkien on mahdollista hankkia oma tai kimppa-astian keräämiseen.</p>   |

| Vaarallisen jätteen keräys   |  |
|--|--|
| <p>Vaarallisia jätteitä otetaan vastaan Mustankorkean jätekeskuksella, Laukaan pienjäteasemalla sekä kiertävässä keräyksessä. Kiertävä keräys järjestetään keväisin ja syksyisin. Lääkejätteet tulee toimittaa suoraan apteekkeihin.</p> |  |
| <b>Palvelutason tavoitteet</b>   |  |
| <p>Vaarallisten jätteiden keräysverkostoa tarkastellaan jatkossa erityisesti turvallisuuden näkökulmasta ja kiinteitä pisteitä korvataan kiertävällä keräyksellä.</p> <p>Toteutus: Jatkuvaa</p>  | <p>Vaarallisen jätteen kiinteistä keräyspisteistä luovuttiin lopullisesti vuoden 2023 aikana.</p> <p>Keväälle lisättiin toinen vaarallisen jätteen kiertävä keräys, jolloin kiertäviä keräyksiä järjestetään sekä keväisin että syksyisin. Kiertävällä keräyksellä oli keväällä 8 pysähdyspaikkaa ja syksyllä noin 30 pysähdyspaikkaa.</p>                     |
| <p>Kiertävä keräys järjestetään vähintään kaksi kertaa vuodessa.</p> <p>Huomioitavaa: Kiertävän keräyksen ajankohdasta tiedotetaan riittävästi.</p> <p>Toteutus: Keväisin ja syksyisin.</p>  | <p>Kiertäviä keräyksiä järjestetään sekä keväisin että syksyisin.</p> <p>Keräyksistä tiedotetaan aktiivisesti ja monikanavaisesti mm. joka kotiin jaettavalla Kulku-asiakaslehdellä, lehti-ilmoituksilla, nettisivuilla, some- ja digimainonnalla, asukkaille lähetettävillä sähköisillä uutiskirjeillä ja hyötykeräyspisteisiin jaettavilla tiedotteilla.</p> |



| Palveluneuvonta ja viestintä   |   |
|--|---|
| <p>Mustankorkea vastaa jätelain mukaisesta neuvonnasta ja tiedotuksesta omistajakuntien puolesta. Viestintä kattaa asukkaille ja muille sidosryhmille annettavan tiedon jakamisen eri kanavissa ja tilaisuuksissa.</p>   |   |
| <p><b>Palvelutason toimenpiteet</b></p>  |   |
| <p>Asiakkaat voivat asioida Mustankorkean kanssa puhelimitse, sähköpostilla, sähköisillä lomakkeilla, live-chat-palvelun välityksellä ja asioimalla toimistolla.</p> <p>Toteutus: Voimassa</p>   | <p>Toteutunut.</p>  |
| <p>Tietoa jätehuollon palveluista, jätteen synnyn ehkäisystä ja jätteen lajittelusta tuetaan monikanavaisesti (esim. uutiskirjeet, sosiaalinen media, lehdistötiedotteet.)</p> <p>Huomioitavaa: Palveluista tiedotetaan lisäksi kuntien some-kanavilla. Asiakaslehti jaetaan kotitalouksiin vähintään kerran vuodessa.</p> <p>Toteutus: Jatkuva.</p>   | <p>Jätehuollon palveluista viestitään aktiivisesti ja monikanavaisesti.</p> <p>Viestintää on tehty lehti-ilmoituksilla, nettisivuilla, some- ja digimainonnalla, asukkaille lähetettävillä sähköisillä uutiskirjeillä, hyötykeräyspisteisiin jaettavilla tiedotteilla, osallistumalla tapahtumiin ja messuille sekä järjestämällä kierrätysvalmennusta. Kulku-asiakaslehti on jaettu myös joka kotitalouteen kaksi kertaa vuoden 2023 aikana.</p> |
| <p>Asiakkaiden sähköposteihin ja verkkoyhteydenottoihin vastataan pääsääntöisesti seuraavan arkipäivän aikana, viimeistään viiden arkipäivän kuluessa.</p> <p>Toteutus: Jatkuva.</p>   | <p>Vuoden 2023 aikana asiakaspalvelu on vastannut asiakkaiden yhteydenottoihin pääsääntöisesti 1–2 arkipäivän kuluessa. Poikkeuksena viikonloput ja yksittäistapaukset, mutta aina viimeistään viiden arkipäivän kuluessa.</p>  |
| <p>Sähköisiä palvelukanavia kehitetään. Sähköisessä asiakasportaalissa tai mobiilisovelluksessa kuntalainen voi esimerkiksi muuttaa ja tarkastella omia tietojaan.</p> <p>Huomioitavaa: Yleisimmin kysytyihin kysymyksiin löytyy yhä useammin ja entistä nopeammin vastaus nettisivulta tai asiakasportaalista. Seurataan jatkossa sähköisen palvelun kävijämääriä ja mobiilisovelluksen latausmääriä.</p> <p>Toteutus: 2023–2024.</p> | <p>Sähköisiä palveluja on kehitetty julkaisemalla vuoden 2023 aikana täysin uudet ja modernisoidut nettisivut alkuvuodesta 2023. Sivut mahdollistavat asukkaille paremman asiakaskokemuksen, tiedon löydettävyyden ja sähköisten lomakkeiden käytön.</p> <p>Sähköinen asioinnin käyttöönotto aloitetaan vuoden 2024 aikana.</p>   |
| <p>Jätehuollon oppaita ja materiaaleja teetetään eri tarpeisiin harkiten ja järkevästi. Painotuotteita tehdään sähköiseen muotoon asiakkaiden saataville ja tulostettavaksi.</p> <p>Toteutus: Voimassa</p>   | <p>Oppaita ja materiaaleja on kehitetty vastaamaan asiakkaiden tarpeita. Kaikki oppaat löytyvät helposti sähköisessä muodossa Mustankorkean nettisivuilta, mutta niistä on saatavilla myös painettuja versioita.</p> <p>Materiaaleissa on myös huomioitu kieliversiot, kuten englanti. Merkittävänä lisänä materiaaleissa on keväällä 2023 uudistetut nettisivut ja niiden mahdollisuudet</p>   |

|  |  |
|--|--|
|  | <p>tarjota asiakkaille tietoa helpommin ja saavutettavassa muodossa. Nettisivuilla on huomioitu englanninkielinen kieliversio.</p>   |
| <p>Mustankorkea tarjoaa eri asiakasryhmille neuvontaa ja valistusta.</p> <p>Huomioitavaa: Jäteneuvonnan materiaali on yhtenäistetty tunnistettavaksi palveluksi, jolla tavoitetaan jäteneuvonnan tietoisuuden lisäämistä ja laajaa yleisöä. Isännöitsijöitä tiedotetaan heille suunnatuilla tiedotuskanavilla. Asukkaita tiedotetaan siitä, että palveluja voi käyttää toimialueella yli kuntarajojen.</p> <p>Toteutus: Voimassa</p> | <p>Mustankorkea neuvoo ja tiedottaa jätehuollonpalveluista ja muutoksista monikanavaisesti. Käytössä on jokaiseen kotitalouteen jaettava Kulku-asiakaslehti, sähköinen uutiskirje, nettisivut, sosiaalisen media kanavat, digimarkkinoinnin keinot, lehtimainonta, kotiin jaettavat tiedotteet ja hyötykeräyspisteillä jaettavat tiedotteet.</p> <p>Lisäksi Mustankorkeaa tarjoaa kierrätysvalmennusta, jossa jaetaan tietoa jätteiden lajittelusta ja ajankohtaisista asioista.</p>         |
| <p>Mustankorkea lisää jäteneuvontaa erityisesti perusopetukseen.</p> <p>Huomioitavaa: Eskariryhmien neuvontatilaisuuden järjestetään vuosittain.</p> <p>Toteutus: Voimassa</p> <p>Huomioitavaa: Lanseerataan uusi kolmasluokkalaisilla suunnattu jätteen synnyn vähentämistä käsittelevä oppitunti.</p> <p>Toteutus: 2024</p>  | <p>Mustankorkea tarjosi kierrätysvalmennusta eskariryhmille jokaisessa omistajakunnassa vuonna 2023. Kaikkiaan eskariryhmiä tavoitettiin 131 kappaletta ja niihin osallistui 1 490 eskarilaista.</p> <p>Oppitunti lanseerataan vuonna 2024.</p>  |
| <p>Kierrätys.info-palvelussa on ajantasainen tieto alueen jätteen vastaanottoaikoista ja palvelusta tiedotetaan tehokkaasti.</p> <p>Huomioitavaa: Aukioloajat on oltava nähtävillä palvelussa.</p> <p>Toteutus: Voimassa</p>   | <p>Toteutunut.</p>   |
| <p>Biojätteen lajitteluaktiivisuutta pyritään nostamaan viestinnällisin keinoin (mm. tapahtumat, messut, neuvontatilaisuudet, vierailuryhmät.)</p> <p>Toteutus: Jatkuva</p>  | <p>Kompostitarkastusten tiedottamisen yhteydessä kompostoinnista ja biojätteen lajittelusta tehtiin useita artikkeleita alueella ilmestyviin lehtiin. Kompostitarkastusten suorittamisen jälkeen laitettiin myös tiedote medialle, siitä miten tarkastukset olivat kesän aikana toimialueella sujuneet.</p> <p>Vuonna 2023 toteutettiin viestintäkampanja biojätteen lajittelusta. Biojätteen lajittelun tärkeyttä korostetaan kaikessa Mustankorkean asukasviestinnässä ja neuvonnassa.</p> |

| Asumisen saostus- ja umpisäiliölietehuolto  |   |
|---|---|
| <p>Asumisessa syntyvät saostus- ja umpisäiliölietteet kuljetetaan kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa koko toiminta-alueella, jolloin kiinteistön haltija tilaa tyhjennyksen valitsemaltaan jätehuoltorekisteriin hyväksytyltä yrittäjältä. Asumisen lietteet toimitetaan kunnan osoittamaan vastaanottoaikaan.</p> |   |
| <p><b>Palvelutason tavoitteet</b></p>   |   |
| <p>Tieto jätehuoltorekisteriin kuuluvista jätteenkuljetusyrityksistä on helposti saatavilla.</p> <p>Jätehuoltoviranomainen ylläpitää jätteenkuljetusyrityksistä listaa, joka on nähtävillä jätehuoltoviranomaisen nettisivuilla.</p> <p>Toteutus: Voimassa</p>  | <p>Toteutunut. Listaa on päivitetty tarpeen mukaan, vähintään vuosittain.</p>   |
| <p>Jätehuoltoviranomaisella on käytössä jätteenkuljetusrekisteri lietesäiliöiden tyhjennyksistä kaikista kunnista.</p> <p>Toteutus: Jatkuva</p>   | <p>Toteutunut. Tietoja lietesäiliöiden tyhjennyksistä on saatu SIIRTO-rekisteristä sekä suoraan kuljetusyrittäjiltä.</p>  |
| <p>Jätehuoltoviranomainen seuraa säännöllisesti lietesäiliöiden tyhjennyksiä.</p> <p>Toteutus: Jatkuva</p>  | <p>Toteutunut. Jätehuoltoviranominen seurasi lietesäiliöiden tyhjennyksiä vakituisilla kiinteistöillä sekä ensimmäistä kertaa myös vapaa-ajan kiinteistöillä.</p> <p>Vakituisille kiinteistöille huomautuskirjeitä lähetettiin yhteensä 1 487 kappaletta ja vapaa-ajan kiinteistöille 87 kappaletta. Jos kiinteistö ei huomautuksesta huolimatta hoitanut lietesäiliöntyhjentämistä, asia siirrettiin valvovan viranomaisen käsitte-lyyn.</p> |
| <p>Tarkastellaan asumisessa syntyvien lietteiden kuljetusjärjestelmän toimivuutta.</p> <p>Tehdään kuljetusjärjestelmäselvitys</p> <p>Toteutus: 2023–2024</p>  | <p>Selvitystyö on aloitettu vuoden 2023 aikana.</p> <p>Lietehuollon nykytilanteesta lähetettiin asukkaille sekä sidosryhmille kyselyt.</p>  |

| Viranomaistoiminta ja jätehuollon valvonta   |  |
|--|--|
| <p>Jätehuoltoviranomainen palvelee kuntalaisia jätehuoltomääräysten poikkeamishakemuksissa, käsittelee ilmoitukset tyhjennysvälin pidentämisestä ja omatoimisesta lietteen käsittelystä sekä tekee päätökset pidempiaikaisesta jätehuollon keskeyttämisestä tai jätemaksujen poistamisesta asuinkelvottomilta kiinteistöiltä. Kaikki asiointi tapahtuu pääsääntöisesti sähköisesti. Viranomaisella on käytössä omat jätehuollon nettisivut, jotka painottuvat opastamaan asiakas ottamaan yhteyttä oikeaan paikkaan.</p> <p>Jätelautakunta on hyväksynyt viranomaispäätöksissä noudatettavat ratkaisulinjat ja periaatteet, jolloin jätehuoltomääräyksistä poikkeamisen ja jätemaksujen kohtuullistamisen perusteet ovat yhtenäiset kaikille kuntalaisille.</p> <p>Jätelautakunnassa päätettävistä asioista pidetään informaatiotilaisuuksia eri sidosryhmille ja annetaan vaikutusmahdollisuudet hallintolain mukaisesti. Päätöksenteko on avointa ja asioita esitellään luottamushenkilöille vaiheittaisesti.</p> <p>Jätehuollon valvonta kuuluu kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten tehtäviin ja sen jokainen kunta hoitaa itsenäisesti.</p> |  |
| Palvelutason tavoitteet  |  |
| <p>Asiakkaat voivat asioida jätehuoltoviranomaisessa paikan päällä, puhelimitse, sähköpostitse ja sähköisen asioinnin kautta.</p> <p>Toteutus: Voimassa</p>  | <p>Toteutunut. Jätehuoltoviranomaisen puhelinpalvelu palvelee kolmena päivänä viikossa. Asiointi on myös mahdollista sähköpostitse tai rakentajantalolla paikan päällä. Paikan päällä asioivia asiakkaita oli vuoden aikana muutama.</p> <p>Kaikki jätehuollon lomakkeet ovat täytettävissä sähköisen asioinnin kautta. Tarvittaessa asiakkaalle toimitetaan paperinen lomake.</p> |
| <p>Jätemaksuja ja jätehuoltomääräyksistä poikkeamista koskeviin hakemuksiin annetaan päätös seitsemän arkipäivän kuluessa.</p> <p>Loma-aikana vasteaika voi olla pidempi.</p> <p>Toteutus: Voimassa</p>  | <p>Toteutunut. Loma-aikoina hakemusten käsittelyyn on voinut mennä pidempi aika.</p>   |

|  |   |
|--|---|
| <p>Jätelautakunnan päätöksistä tiedotetaan heti kokouksen jälkeen eri sidosryhmissä.</p> <p>Jakelulistaa päivitetään tarpeen mukaan.</p> <p>Toteutus: Voimassa</p>   | <p>Toteutunut. Päätöstiedote on lähetetty jokaisen kokouksen jälkeen.</p>   |
| <p>Sidosryhmiä tiedotetaan jätehuoltomääräysten ja jätetaksan muutoksista ennakoivasti.</p> <p>Tiedotetaan mm. jätehuoltomääräysten ja jätetaksan päivitystä ja siirtymäajoista.</p> <p>Toteutus: Voimassa</p>   | <p>Toteutunut. Tiedotusta on tehty määräysten ja taksan osalta valmisteluvaiheessa, luonnosvaiheessa sekä hyväksymisen jälkeen.</p>   |
| <p>Jätehuoltoviranomaisella on riittävät ja ajantasaiset tiedot kiinteistöjen jätehuoltojärjestelyiden seuranta varten.</p> <p>Kuntien kiinteistörekisteri tulee olla ajan tasalla. Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksen tiedot saadaan SIIRTO-rekisteristä.</p> <p>Toteutus: Jatkuva</p> | <p>Toteutunut. Jätehuoltoviranomaisella on pääsy kuntien kiinteistö- ja rakennusrekistereihin sekä Digi- ja väestötietoviraston ylläpitämään väestötietojärjestelmään. SIIRTO-rekisterin tietoja pystytään täydentämään pyytämällä siirtoasiakirjatietoja myös suoraan kuljetusyrittäjiltä.</p> |
| <p>Kaavasuunnittelijoille ja rakennusvalvonnalle on tarjolla opas jätehuoltovelvoitteista.</p> <p>Jätehuoltoviranomainen järjestää tarvittaessa infotilaisuuksia.</p> <p>Toteutus: Voimassa</p> <p>Jätehuollon tarvitsema tila-opas päivitetään.</p> <p>Toteutus: 2024</p>                                 | <p>Infotilaisuuksille ei ole ollut tarvetta 2023.</p> <p>Opas on tarkoitus päivittää vuoden 2024 aikana.</p>  |
| <p>Jätehuollon valvonta toteutuu kunnissa yhdenmukaisesti.</p> <p>Luodaan valvojan viranomaisen kanssa yhteiset käytänteet.</p> <p>Toteutus: Jatkuva</p>   | <p>Toteutunut. Osasta käytänteistä on keskusteltu jätehuoltoviranomaisen sekä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten yhteisissä säännöllisissä palavereissa ja sovittu yhteisiä tapoja toimia. Yhteistyön kehittämistä jatketaan.</p>   |

|   |   |
|---|---|
| <p>Kiinteistöille, jotka ilmoittavat kompostoinnista, tehdään kompostitarkastuksia.</p> <p>Jätehuoltoviranomainen tekee seudullisesti kompostitarkastuksia.</p> <p>Toteutus: Voimassa</p>               | <p>Kompostitarkastuksia tehty toimialueella 1 060 kiinteistölle kesän 2023 aikana.</p>  |
| <p>Jätehuoltoviranomainen toteuttaa aktiivisesti valtakunnallista jätesuunnitelmaa.</p> <p>Toimitaan aktiivisesti ELY-keskuksen perustamassa alueellisessa yhteistyöryhmässä.</p> <p>Toteutus: 2023</p> | <p>Pirkanmaan ELY-keskuksen koordinoimalla Läntisen jätehuollon yhteistyöryhmällä on ollut vuonna 2023 kaksi kokousta. Ensimmäinen kokous oli 28.3.2023 ja toinen 6.10.2023. Jyväskylän seudun jätelautakunnan edustaja on yhteistyöryhmän varsinainen jäsen, joka osallistui kumpaankin kokoukseen.</p>  |
| <p>Jätehuoltoviranomainen verkostoituu oppilaitosten, tutkimuslaitosten ja keskisten sidosryhmien kanssa.</p> <p>Seurataan tapaamiskertojen määrää.</p> <p>Toteutus: 2023</p>                           | <p>Jätehuoltoviranomaisesta on ollut edustaja kaikissa Keski-Suomen liiton organisoimissa Circwaste-hankkeen alueellisissa yhteistyöryhmän kokouksissa sekä vuosiseminaarissa. Tapaamisia on ollut yhteensä kolme kappaletta.</p> <p>Keskeisiä oppilaitoksia on kontaktoitu loppuvuodesta yhteistyömahdollisuuksien selvittämiseksi.</p> <p>Valtakunnallisesti verkostoitumista on tehty osallistumalla alan asiantuntija tapahtumiin sekä koulutuksiin.</p> <p>Jätehuoltoviranomainen on mukana EU-rahoitteisessa HOOP-verkostossa Jyväskylän kaupungin edustajana. Verkoston tarkoitus on toimia paikkana, jossa verkostossa mukana olevat kaupungit voivat vaihtaa näkemyksiään jätehuollon järjestämisestä sekä kierrättämisestä.</p> <p>Keskeisten sidosryhmien kanssa verkostoitumista jatketaan.</p> |
| <p>Jätehuoltoviranomainen määrittelee yhteistyössä kuntien ja jätehuoltoyhtiön kanssa jätehuollon palvelutason</p> <p>Määritellään kerran valtuustokaudessa.</p> <p>Toteutus: 2023</p>                  | <p>Jätehuollon palvelutaso vuoteen 2025 saakka on hyväksytty jätelautakunnassa 16.2.2023.</p>   |

| Muut tarjottavat palvelut  |   |
|--|---|
| <p>Mustankorkea Oy:n järjestämiä muita jätehuoltopalveluita ovat mm. pienjäteasema ja jätekeskuksella sijaitseva lajittelupiha, jonne kuntalaiset voivat viedä sellaiset jätteet, jotka eivät kokonsa, määränsä tai laatunsa vuoksi sovellu jäteastioihin.</p> <p>Koko toimialueella toimii myös suurten jätteiden noutopalvelu erillistä maksua vastaan.</p> <p>Risujen ja oksien sekä puutarhajätteen vastaanotto järjestetään Mustankorkealla jätekeskuksessa ja Laukaan pienjäteasemalla.</p> <p>Lisäksi Mustankorkea tekee yhteistyötä Pidä saaristo siistinä -yhdistyksen kanssa saarimökkien jätekeräyksessä.</p> |   |
| <p><b>Palvelutason tavoitteet</b></p> <p>Jätekeskuksen ja pienjäteaseman lajittelupihat ovat toimivat ja siistit. Opasteet ovat selkeitä ja informatiivisia. Jätelajit on nimetty ymmärrettävästi.</p> <p>Toteutus: Voimassa</p>   | <p>Mustankorkean jätekeskuksen lajittelupiha uudistettiin keväälle 2023. Pihaa selkiytettiin ajoreitin, asiakaspalvelun, maksamisen ja opastuksen osalta.</p>   |
| <p>Koko toimialueella tarjotaan erillisestä maksusta suurten jätteiden noutopalvelu.</p> <p>Toteutus: Voimassa</p>   | <p>Toteutunut.</p>  |
| <p>Mustankorkea järjestää risujen, oksien ja puutarhajätteiden maksuttoman vastaanoton kampanjaluonteisesti vähintään kerran vuodessa.</p> <p>Toteutus: Voimassa</p>   | <p>Toteutunut. Risujen, oksien ja puutarhajätteiden maksuton vastaanotto on järjestetty keväisin Mustankorkean jätekeskukselle, Laukaan pienjäteasemalle ja Lievestuoreelle ja Toivakkaan.</p>  |
| <p>Laukaan Lievestuoreelle perustetaan risu- ja puutarhajätteen keräyspiste.</p> <p>Samalla laaditaan selvitys risujen ja puutarhajätteiden keräyspisteiden lisäämismahdollisuuksista ja niiden kustannusarvioista koko toimialueella.</p> <p>Toteutus: 2023–2025</p>  | <p>Laukaan Lievestuoreelle järjestettiin keräyspiste keväällä 2023.</p> <p>Selvitystä risujen ja puutarhajätteiden keräyspisteiden lisäämisen mahdollisuuksista ei ole vielä aloitettu.</p>   |
| <p>Mustankorkea aloittaa poistotekstiilinkeräyksen jäteasemalla.</p> <p>Poistotekstiilin jäädessä kunnan vastuulle, tehdään poistotekstiilin keräyksen laajentamisesta selvitys.</p> <p>Toteutus: 2023</p>   | <p>Poistotekstiilin keräys on järjestetty Mustankorkean jätekeskuksen lajittelupihalla. Tekstiilijätteen osalta odotetaan linjausta vastuista liittyen EU:n päätökseen tekstiilistrategiasta. Tekstiilijätteen keräys näyttäisi siirtyvän hyvin suurella todennäköisyydellä kuntien jätehuolto vastuulta tekstiilijätteen tuottajien vastuulle. Tarkempaa aikataulua siirtymiselle tai lainsäädännön muutoksille ei ole tiedossa.</p> |

## Jätepoliittisen ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet

| <b>Jätepoliittisen ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet</b>  |   |
|---|---|
| <b>Tavoite 1. Jätteen synnyn vähentäminen</b>   |   |
| <p>Jätteen määrän vähentäminen on jätelain mukainen ensisijainen tavoite kaikessa toiminnassa. Se tarkoittaa, että jätettä ei synny edes kierrätettäväksi. Edistetään yhteiskäyttöä.</p> <p>Indikaattori: Yhdyskuntajätteen määrä kg/asukas</p> | <p>Jyväskylän seudulla kunnan vastuulle kuuluvan yhdyskuntajätteen määrä oli 235 kiloa asukasta kohden vuonna 2023.</p> <p>Määrä on laskettu Mustankorkean toimialueella kunnan vastuulle kuuluvan yhdyskuntajätteen osalta. Luvuissa ei ole otettu huomioon keräyspaperia tai palautuspulloja.</p> <p>Vuonna 2020 kerätyn kunnan vastuulle kuuluvan jätteen määrä on ollut 48 800 tonnia. Vuonna 2023 vastaava luku on ollut 42 200 tonnia. Kertymien perusteella laskettava jätemäärä oli vuonna 2020 281 kiloa asukasta kohden ja vuonna 2023 235 kiloa asukasta kohden. Kerätyn jätteen määrä asukasta kohden on vähentynyt 2020 vuodesta 2023 vuoteen noin 16 %.</p> |
| <b>Toimenpiteet</b>   |   |
| <p>Kunnissa edistetään lainaus- ja kierrätystoimintaa vuokraamalla tiloja tai tarjoamalla lainattavia tavaroita.</p> <p>Seuranta: Varattavat tilat, lainattavat tavarat kunnissa<br/> Vastuu: Kunnat<br/> Toteutus: 2025–2029</p>               | <p>Toteutus vuosina 2025–2029.</p>  |
| <p>Kuntien hankinnoissa otetaan huomioon jätteen synnyn vähentäminen</p> <p>Seuranta: Ympäristökriteerejä sisältävien hankintojen määrä<br/> Vastuu: Kunnat<br/> Toteutus: 2021–2025</p>  | <p>Kuntien hankinnoissa kaikki ympäristökriteerejä sisältävät hankinnat eivät edistä jätteen synnyn vähentämistä. Kuntien hankintoja tekevien tahojen kanssa on käyty keskustelua, että jätteen syntyä ehkäisevät hankkeet voivat olla esimerkiksi kestäviä kalustehankintoja, korjaus- ja uudisrakentamista sekä purkutöitä. Haasteena kuntien hankintojen mittaamisessa on se, että toimialat tekevät hankintojaan itse, jolloin käytänteissä on eroja. Jyväskylän kaupungilla esimerkiksi ainoastaan suuret kynnysarvot ylittävät hankinnat tulevat keskitetyille hankintatiimille tietoon.</p>  |



|  |  |
|--|--|
|  | <p>Ympäristökriteerien huomioimiseen julkisissa hankinnoissa on tuotettu oppaita ja ohjeita, mutta kuitenkin kilpailutuksen tekevä taho vastaa itse kilpailutukseen liittyvien asiakirjojen laatimisesta. Valmiita vertailtavissa olevia tekstimalleja ei sen vuoksi ole saatavilla. Sen vuoksi tarkempia määriä siitä, kuinka monta jätteen synnyn vähentämistä edistävää hankintaa on toimialueen kunnissa tehty, ei ole pystytty kokoamaan luotettavasti.</p> <p>Kuntien toimialoilta on pyydetty toimittamaan jätehuoltoviranomaiselle heidän käyttämiään kirjauksia purku-urakoissa sekä korjaus- ja uudisrakentamiseen liittyvissä urakoissa. Toimitetuissa urakkasopimuksissa on ollut kirjauksia jätteen synnyn vähentämiseen sekä viittaukset jätelainsäädäntöön. Ympäristönäkökulmat ja kestävyys on kaikissa kunnissa ollut kilpailutuksissa ja hankinnoissa läsnä.</p>   |
| <p>Kuntien toimipisteissä seurataan ruokahävikkiä ja vähennetään sitä.</p> <p>Seuranta: Ruokahävikin määrä, ylijäämäruokaa myyvien toimipisteiden määrä<br/>Vastuu: Kunnat<br/>Toteutus: 2021–2025</p> | <p>Ruokahävikin määrää seurataan jokaisessa kunnassa. Ruokapalveluilla on käytössä päivittäin työkaluja, joilla ruokahävikkiä seurataan ja punnitaan. Jokaisen kunnan ruokapalvelussa hyödynnetään ylijäänyttä ruokaa seuraavan päivän ruokailussa sekä myydään ylijäänyttä ruokaa henkilöstölle tai ulkopuolisille asiakkaille. Ylijäänyttä ruokaa lahjoitetaan myös ruoka-aputoimintaan. Edellisen päivän ylijäänyttä ruokaa tarjotaan myös seuraavan päivän ruokailussa.</p> <p>Ruokahävikkiä on pyritty vähentämään toimialueen kunnissa hyvin monenlaisilla tavoilla. Ruokalistoja on tarkasteltu jatkuvasti sekä muutettu tarvittaessa. Ruokalistalle on pyritty laittamaan sellaisia ruokia, jotka ovat suosittuja. Keittiöillä on käytössä kiertävät ruokalistat, jotka kiertävät yleensä 5–6 viikon syklissä.</p> <p>Ruokahävikin ehkäisemiseksi on tehty jatkuvaa viestintää, ohjausta ja neuvontaa. Ruokapalvelut tekevät neuvontaa itse sekä yhteistyössä rehtorien sekä opettajien kanssa. Ruokailun aikana neuvotaan ja ohjataan ottamaan ruokaa vain sen verran mitä syödään. Ruokapalvelut myös järjestävät ympärivuotisesti kampanjapäiviä ja -viikkoja. Valtakunnalliseen ruokahävikkiviikon aikana aiheutta nostetaan myös esille. Viestintää tehdään myös suoraan koteihin Wilma-viestin avulla syntyneen lautas-hävikin määrästä.</p> <p>Varastohävikkiä ehkäistään huolellisemmalla tavarantoimituksen tilaamisella. Ruokalista suunnittelun osana on myös tarkasteltu, mitä ruokia kannattaa valmistaa itse ja mitä</p> |

|   |  |
|---|--|
|   | <p>tilata valmiina. Myös ruoan valmistusmääriä seurataan ja ruoanvalmistuksessa pyritään reagoimaan erilaisiin poikkeuksiin ruokailijamäärissä, kuten oppilaiden vierailut, lukioissa koeviikot, flunssakausi sekä TET-viikot. Myös yhteistyötä opettajien kanssa pyritään kehittämään, jotta ruokapalvelulle tulisi paremmin poikkeustilanteet tietoon.</p>   |
| <p>Perusopetukseen lisätään jäteneuvontaa</p> <p>Seuranta: Järjestettyjen neuvontakertojen määrä, osallistuneiden oppilaiden määrä<br/>Vastuu: Mustankorkea Oy, jätehuoltoviranomainen, kunnat<br/>Toteutus: 2021–2025</p>  | <p>Vuonna 2023 perusopetukseen suunnattu neuvonta on tapahtunut Yrityskylä yhteistyössä. Yrityskylän avulla tavoitettiin 2 055 kappaletta toiminta-alueen 6-luokkalaista. Yrityskylä sisälsi yhteensä 32 kappaletta erillistä neuvontakertaa.</p> <p>Lisäksi oppilaita voi osallistua myös muihin Mustankorkean järjestämiin kierrätysvalmennuksen kokonaisuuksiin. Näitä ovat bussikierrokset jätekeskuksella, tapahtumat sekä lajittelukoulutus. Näistä kokonaisuuksista ei ole erikseen tilastoituna osallistuneiden oppilaiden määrää. Kaikkiaan kierrätysvalmennuksella tavoitettiin vuonna 2023 yhteensä 9 062 asukasta 251 eri tilaisuudessa.</p>         |
| <p>Järjestetään kampanjoita ja kilpailuja jätteen määrän vähentämiseksi</p> <p>Seuranta: Kampanjoiden ja kilpailujen määrä<br/>Vastuu: Mustankorkea Oy, jätehuoltoviranomainen, kunnat<br/>Toteutus 2021–2025</p>   | <p>Jätehuoltoviranomainen oli mukana ideoimassa kilpailua Yhdyskuntatekniikan näyttelyyn 2023, jossa oli tarkoituksena saada ideoita, miten jätteettömyyttä voidaan edistää Jyväskylän seudulla. Kilpailua ei kuitenkaan järjestetty, sillä siihen ei ilmoittautunut yhtään osallistujia. Muita kilpailuja ei ole järjestetty vuonna 2023.</p> <p>Biojätteen lajittelusta sekä muovipakkausjätteen lajittelusta on ollut kampanjat vuoden 2023 aikana.</p>   |
| <p><b>Tavoite 2. Kierrätysasteen nostaminen</b></p>   |  |
| <p>Valtakunnallinen yhdyskuntajätteen kierrätystavoite vuonna 2030 on 60 prosenttia ja sitä seuraavan viiden vuoden kuluttua 65 prosenttia.</p> <p>Vuonna 2020 Jyväskylän seudun kierrätysaste oli 46 prosenttia. Kierrätystavoitteiden saavuttaminen vaatii kaikkien toimijoiden panostusta ja lajitteluinnoituksen lisääntymistä.</p> <p>Indikaattori: Kierrätysaste, %</p> | <p>Jyväskylän seudun kierrätysaste vuonna 2023 oli vajaa 45 %.</p> <p>Kierrätysaste perustuu Mustankorkean omaan tilastointiin. Valtakunnallista selvitystietoa ei ole vuodelta 2023 saatavilla. Luvussa ei ole huomioitu keräyspaperia eikä palautuspulloja, sillä Mustankorkealla ei saa niiden keräysmääristä alueellista tietoa.</p> <p>Vuoden 2020 kierrätysasteeseen 46 % verrattuna vuoden 2023 kierrätysaste näyttää pudonneen. Tähän on kuitenkin pääsyyinä erilliskerätyn biojätteen määrän selkeä väheneminen sekä muiden kierrätettävien jätteiden määrän väheneminen. Jätteen määrän väheneminen pienentää prosentuaalisesti myös kierrätykseen</p> |

|   |  |
|---|--|
|   | <p>toimitettujen jätteiden määrää. Kotikompostointiin menevän biojätteen määrää ei ole laskettu osaksi kierrätysastetta.</p> <p>Suomen ympäristökeskuksen tekemän valtakunnallisen selvityksen mukaan Mustankorkean toimialueen kierrätysaste oli vuonna 2021 Suomen korkein eli 56 %. Valtakunnallisessa selvityksessä on mukana myös keräyspaperin sekä palautuspullojen määrä.</p>  |
| <b>Toimenpiteet</b>   |  |
| <p>Nostetaan biojätteen lajitteluaktiivisuutta</p> <p>Seuranta: Biojätteen määrä sekajätteessä<br/>Vastuu: Mustankorkea Oy, jätehuoltoviranomainen<br/>Toteutus: 2021–2025</p>                    | <p>Vuonna 2023 toteutettiin viestintäkampanja biojätteen lajittelusta. Biojätteen lajittelun tärkeyttä korostetaan kaikessa Mustankorkean asukasviestinnässä ja neuvonnassa. Jätehuoltoviranomainen tekee myös jatkuvaa neuvontaa ja seurantaa biojätteen lajitteluvollisuudesta sekä käsittelyn vaihtoehtoista.</p> <p>Sekajätteen koostumustutkimus tehtiin kesällä 2023. Biojätettä oli tulosten perusteella sekajätteen joukossa 16 %. Mikäli pehmopaperi otetaan huomioon biojätteenä, oli biojätettä sekajätteen joukossa 21 %. Pehmopaperit ohjeistetaan lajittelemaan biojätteisiin.</p> |
| <p>Vahvistetaan jätetaksan kannustettavuutta hyötyjätteiden lajittelun tehostamiseksi</p> <p>Seuranta: jätetaksa<br/>Vastuu: jätehuoltoviranominen<br/>Toteutus: 2021–2025</p>                    | <p>Biojäteastioiden tyhjennyshinnat ovat olleet alhaisemmat kuin sekajäteastian tyhjennyshinnat jo usean vuoden ajan. Näin on myös ollut vuoden 2023 jätetaksassa.</p> <p>Kierrätettävien jätteiden (muovi, kartonki, lasi ja metalli) osalta tarkastelu tehdään vuoden 2024 aikana, kun selviää pakkausjätetuottajien maksamat mahdolliset korvaukset kunnallisille jäteyhtiöille pakkausjätteen kiinteistöittäisestä keräyksestä.</p>  |
| <p>Tehostetaan sekajätteen sisältämien hyötyjätteiden talteenottoa syntypaikkalajittelulla</p> <p>Seuranta: Sekajätteen koostumustutkimus<br/>Vastuu: Mustankorkea Oy<br/>Toteutus: 2021–2025</p> | <p>Sekajätteen koostumustutkimuksen mukaan kierrätettäviä jätteitä oli sekajätteessä noin 31 %.</p>  |
| <p>Tehdään selvitys tekstiilijätteen keräyksen aloittamisesta</p> <p>Seuranta: Selvitys ja sen mukaiset toimenpiteet</p>  | <p>Selvitystä ei ole aloitettu. Tekstiilijätteen osalta odotetaan valtakunnallista linjausta vastuista liittyen EU:n päätökseen tekstiilistrategiasta. Tekstiilijätteen keräys näyttäisi siirtyvän hyvin suurella todennäköisyydellä kuntien jätehuolto vastuulta</p>  |

|  |   |
|--|---|
| <p>Vastuu: Mustankorkea Oy, jätehuoltoviranomainen<br/>Toteutus: 2021–2025</p>   | <p>tekstiilijätteen tuottajien vastuulle. Tarkempaa aikataulua siirtymiselle tai lainsäädännön muutoksille ei ole tiedossa.</p> <p>Tekstiilijätteen keräyksen haasteena on, että keräyspisteille päätyy suuria määriä kierrätykseen kelpaamattoman tekstiilijätettä sekä keräykseen kuulumattomien jätteitä. Kierrätykseen kelpaamaton tekstiilijäte on usein märkää, homeista tai likaista ja sellainen tulee lajitella sekajätteeseen.</p>  |
| <p>Tehostetaan muovijätteen erilliskeräystä</p> <p>Seuranta: Erilliskerätyn muovijätteen määrä, erilliskeräyksessä olevin kiinteistöjen määrä<br/>Vastuu: Mustankorkea Oy, jätehuoltoviranomainen<br/>Toteutus: 2021–2025</p>      | <p>Vuonna 2023 muovipakkausten erilliskeräyksessä oli mukana 3 419 kiinteistöä.</p> <p>Jyväskylän seudulla kerättiin vuonna 2020 muovipakkauksia 564 tonnia. Tuolloin muovipakkauksia kerättiin vain Rinki-pisteiltä sekä kiinteistökohtaisen keräyksen kokeilussa olleilta noin 200 rivi- ja kerrostalolta. Vuonna 2023 muovipakkauksia kerättiin noin 1 033 tonnia. Vuonna 2023 keräyksessä oli mukana Rinki-pisteiden lisäksi kaikki vähintään viiden huoneiston rivi- ja kerrostalot. Keräyksen ulottaminen kaikille rivi- ja kerrostalo kiinteistöihin on kaksinkertaistanut kerätyn pakkausmuovin määrän. Parin viime vuoden aikana muovipakkausten keräysmäärä ei ole enää kasvanut, vaan se on pysynyt tasaisena.</p> |
| <p><b>Tavoite 3. Asukaslähtöiset palvelut</b></p>  |   |
| <p>Jätehuolto on helppoa ja vaivatonta asukkaille. Asukkaat kokevat lajittelun merkitykselliseksi. Palvelut ovat kattavia ja helposti saavutettavissa. Asiakastyytyväisyys on korkea.</p> <p>Indikaattori: Asiakastyytyväisyys</p> | <p>Mustankorkean asiakastyytyväisyyttä seurataan jatkuvasta läpi vuoden useasta kohtaamispiisteestä. Mittarina käytetään NPS-mittaria. Vuoden 2023 NPS oli erinomainen 68,6. Mittarin asteikko on välillä -100 - +100.</p> <p>Vuoden 2023 aikana aloitettiin myös laajemman asiakaskyselyn tekeminen. Kysely on vielä meneillään ja tuloksia odotetaan helmikuun aikana.</p>  |
| <p><b>Toimenpiteet</b></p>   |   |
| <p>Määritellään jätehuollon palvelutaso kerran valtuustokaudessa</p> <p>Seuranta: Palvelutason toteutuminen<br/>Vastuu: Jätehuoltoviranomainen, Mustankorkea Oy, kunnat<br/>Toteutus: 2021–2025</p>                                | <p>Jätehuollon palvelutaso on vahvistettu valtuustokaudelle 2021–2025 jätelautakunnassa 16.2.2023.</p>  |

|   |  |
|---|--|
| <p>Kehitetään hyötyjätteiden keräystä</p> <p>Seuranta: Selvitys hyötykeräyspisteverkostosta ja sen mukaiset toimenpiteet<br/>Vastuu: Mustankorkea Oy<br/>Toteutus: 2021–2025</p>  | <p>Hyötyjätepisteiden kuntoselvitys on tehty vuoden 2023 aikana. Selvitys sisältää ehdotuksen korjaustarpeista, jota lähdetään toteuttamaan vuosisuunnitelman mukaisesti.</p>  |
| <p>Kehitetään sähköisiä palvelukanavia, joista asiakas voi helposti tarkastaa ja muuttaa omia tietojaan</p> <p>Seuranta: Sähköisen palvelun käyttäjämäärä, mobiilisovelluksen latausmäärä<br/>Vastuu: Mustankorkea Oy<br/>Toteutus: 2021–2025</p> | <p>Sähköinen asioinnin käyttöönotto aloitetaan vuoden 2024 aikana.</p>   |
| <p>Kokeillaan ja toteutetaan erilaisia keräysmenetelmiä</p> <p>Seuranta: Kokeilujen määrä<br/>Vastuu: Mustankorkea Oy<br/>Toteutus: 2025–2029</p>   | <p>Toteutus vuosina 2025–2029.</p>   |
| <p>Kannustetaan jätteen lajittelun helppoutteen keittiösuunnittelun avulla erityisesti kunnan omissa uudis- ja remonttikohteissa.</p> <p>Seuranta: Uudis- ja remonttikohteiden määrä<br/>Vastuu: Kunnat<br/>Toteutus: 2021–2025</p>               | <p>Kuntien omissa vuokraohteissa on keittiöiden allaskaapeissa perinteisiä kiskovau-<br/>nuja, joissa on yleisesti jäteastioita 2–4 kappaletta. Peruskorjausten yhteydessä<br/>näitä on pyritty vaihtamaan monipuolisempaan vaunumallin, koska lajiteltavia jäte-<br/>jakeita on nykyään monta. Monipuolisemmassa vaunumallissa voi olla astia jopa 6<br/>jätelajille.</p> <p>Haasteena lajittelumahdollisuuksien kehittämiseen vuokrahuoneistoissa ovat rajal-<br/>liset ja ennalta määritellyt tietyn standardin mukaiset kaappitilat sekä kaappirat-<br/>kaisut. Asukkailta on kuitenkin tullut palautetta ja toiveita paremmista lajittelu-<br/>mahdollisuuksista. Kuntien omissa kohteissa tehdään myös neuvontaa lajittelusta<br/>uusille asukkaille järjestämällä asukasilloja, tiedottamalla yleiskirjeillä sekä laati-<br/>malla lajitteluohjeita muilla kielillä. Tiedostusta ja tietoa on saatavilla, mutta lajitte-<br/>luinnostus saattaa vaihdella jopa talokohtaisesti riippuen mm. asukasaktiivista,<br/>asukkaiden väestörakenteesta tai ylipäättään kuinka tärkeäksi asukas kokee lajitte-<br/>lun.</p> <p>Kehittämistyötä jatketaan ja mietitään yhdessä uusi toimintatapoja, miten asuk-<br/>kaita voidaan vielä enemmän kannustaa lajittelemaan jätteitä syntypaikalla.</p> |

| Tavoite 4. Yhteistyöstä voimaa ja tuloksia   |   |
|--|---|
| <p>Jyväseudulla on paljon jätehuollon osaamista. On erilaisia toimijoita, yrityksiä, oppilaitoksia, tutkimusta ja kehittämistä. Yhteistyötä tehdään yli kuntarajojen. Yhteistyön tuloksellisuutta edistetään säännöllisillä ja suunnitelmallisilla sidosryhmätapaamisilla.</p> <p>Indikaattori: Tapaamiskerrat</p> |   |
| Toimenpiteet   |   |
| <p>Verkostoidutaan oppilaitosten, tutkimuslaitosten ja keskeisten sidosryhmien kanssa</p> <p>Seuranta: Tapaamiskerrat<br/>Vastuu: Jätehuoltoviranomainen<br/>Toteutus: 2021–2025</p>   | <p>Jätehuoltoviranomaisesta on ollut edustaja kaikissa Keski-Suomen liiton organisoimissa Circwaste-hankkeen alueellisissa yhteistyöryhmän kokouksissa sekä vuosiseminaarissa. Tapaamisia on ollut yhteensä kolme kappaletta.</p> <p>Keskeisiä oppilaitoksia on kontaktoitu loppuvuodesta yhteistyömahdollisuuksien selvittämiseksi.</p> <p>Valtakunnallisesti verkostoitumista on tehty osallistumalla alan asiantuntija tapahtumiin sekä koulutuksiin.</p> <p>Jätehuoltoviranomainen on mukana EU-rahoitteisessa HOOP-verkostossa Jyväskylän kaupungin edustajana. Verkoston tarkoitus on toimia paikkana, jossa verkostossa mukana olevat kaupungit voivat vaihtaa näkemyksiään jätehuollon järjestämisestä sekä kierrättämisestä.</p> <p>Keskeisten sidosryhmien kanssa verkostoitumista jatketaan.</p> |
| <p>Toimitaan aktiivisesti ELY-keskuksen perustamassa alueellisessa yhteistyöryhmässä valtakunnallisen jätesuunnitelman toteuttamiseksi</p> <p>Seuranta: Tapaamiskerrat<br/>Vastuu: jätehuoltoviranomainen, Mustankorkea Oy<br/>Toteutus: 2021–2025</p>   | <p>Pirkanmaan ELY-keskuksen koordinoimalla Läntisen jätehuollon yhteistyöryhmällä on ollut vuonna 2023 kaksi kokousta. Ensimmäinen kokous oli 28.3.2023 ja toinen 6.10.2023. Jyväskylän seudun jätelauslautakunnan edustaja on yhteistyöryhmän varsinainen jäsen, joka osallistui kumpaankin kokoukseen. Mustankorkean edustaja toimii yhteistyöryhmässä varajäsenenä.</p>  |
| <p>Tehdään tiivistä kuntien ja viranomaisten välistä yhteistyötä</p> <p>Seuranta: Tapaamiskerrat<br/>Vastuu: jätehuoltoviranomainen, Mustankorkea Oy, kunnat<br/>Toteutus: 2021–2025</p>   | <p>Jätehuoltoviranomaisen sekä kuntien viranhaltijoiden kanssa on pidetty 6 palaveria koskien jätelauslautakunnan tulevia kokousasioita sekä muita ajankohtaisia asioita.</p> <p>Jätehuoltoviranomaisen sekä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa 2 yhteistyöpalaveria ajankohtaisista asioista ja yhteisistä linjauksista.</p>  |

|   |   |
|---|---|
|   | <p>Jätehuoltoviranomainen ja Mustankorkean välillä tehdään tiivistä yhteistyötä. Jätehuoltoviranomainen ja Mustankorkea ovat kokoontuneet yhteistyöpalaverien merkeissä 11 kertaa vuoden 2023 aikana.</p> <p>Mustankorkean toimitusjohtaja osallistuu säännöllisesti kaupungin johdon ja konserniyhtiöiden johdon tapaamisiin sekä esittelee vähintään vuosittain kaupungin johdolle (konsernijohtoryhmä, hallitus) yhtiön ajankohtaisia asioita.</p> |
| <p>Selvitetään Keski-Suomen jätehuoltoviranomaisten ja jäteyhtiöiden yhteistyön kehittämistä.</p> <p>Seuranta: Selvitys ja sen mukaiset toimenpiteet<br/>Vastuu: jätehuoltoviranomainen<br/>Toteutus: 2025–2029</p> | <p>Toteutus vuosina 2025–2029.</p>  |